

УДК 378.126

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2\(54\)-1392-1398](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2(54)-1392-1398)

Іванова Вікторія Вікторівна доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти Мукачівського державного університету, м. Мукачево, <https://orcid.org/0000-0003-3954-9407>

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ПРАВА У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Анотація. Модернізація професійної підготовки магістрів права у системі вищої освіти Великої Британії відбувається в умовах глибоких структурних і регуляторних змін, зумовлених трансформаціями юридичної професії, глобалізаційними процесами та зростанням вимог до якості підготовки правників.

Важливим напрямом модернізації є посилення практикоорієнтованого характеру навчання. Магістерські програми з права дедалі ширше інтегрують клінічну юридичну освіту, моделювання судових процесів, аналіз реальних кейсів та стажування у юридичних установах. Такі форми організації освітнього процесу сприяють формуванню у магістрантів професійного мислення, здатності застосовувати норми права у практичних ситуаціях, а також розвитку навичок юридичної комунікації та професійної етики.

Суттєвим чинником модернізації є цифровізація правничої освіти та впровадження інноваційних освітніх технологій. У британських університетах активно використовуються онлайн-платформи, цифрові правові бази даних, інструменти legal tech та елементи дистанційного і змішаного навчання. Це не лише підвищує гнучкість освітніх програм, але й сприяє формуванню цифрових компетентностей майбутніх юристів, що є необхідними в умовах розвитку електронного правосуддя та цифрової трансформації правової сфери.

Ще одним важливим аспектом модернізації є інтернаціоналізація та міждисциплінарність магістерської підготовки. Британські програми з права орієнтовані на залучення іноземних студентів, розвиток порівняльно-правових курсів і поєднання правничої освіти з економікою, менеджментом та інформаційними технологіями. Такий підхід забезпечує підготовку магістрів права, здатних ефективно діяти в міжнародному правовому середовищі та адаптуватися до динамічних змін сучасного ринку юридичних послуг.

Ключові слова: професійна підготовка, магістри права, вища освіта, Велика Британія.

Ivanova Viktoriia Viktorivna Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Preschool and Special Education, Mukachevo State University, Mukachevo, <https://orcid.org/0000-0003-3954-9407>

MODERNIZATION OF PROFESSIONAL EDUCATION FOR MASTER'S STUDENTS IN LAW IN GREAT BRITAIN

Abstract. Modernization of professional training of masters of law in the higher education system of Great Britain is taking place in conditions of profound structural and regulatory changes caused by transformations of the legal profession, globalization processes and increasing requirements for the quality of training of lawyers.

An important direction of modernization is the strengthening of the practice-oriented nature of training. Master's programs in law increasingly integrate clinical legal education, trial simulations, real-life case studies, and internships in legal institutions. Such forms of educational organization contribute to the formation of professional thinking among master's students, the ability to apply legal norms in practical situations, as well as the development of legal communication skills and professional ethics.

A significant factor in modernization is the digitalization of legal education and the introduction of innovative educational technologies. British universities actively use online platforms, digital legal databases, legal tech tools, and elements of distance and blended learning. This not only increases the flexibility of educational programs, but also contributes to the formation of digital competencies of future lawyers, which are necessary in the context of the development of e-justice and the digital transformation of the legal sphere.

Another important aspect of modernization is the internationalization and interdisciplinary nature of master's training. British law programs are focused on attracting international students, developing comparative law courses, and combining legal education with economics, management, and information technology. This approach ensures the training of law graduates who are able to operate effectively in the international legal environment and adapt to the dynamic changes of the modern legal services market.

Keywords: professional training, law graduates, higher education, Great Britain.

Постановка проблеми. Сучасні трансформації у сфері вищої освіти зумовлюють необхідність оновлення підходів до професійної підготовки фахівців, зокрема у галузі права. Підготовка магістрів права має відповідати вимогам глобалізованого правового простору, ринку юридичних послуг та міжнародних стандартів якості освіти. У цьому контексті система вищої освіти Великої Британії становить значний науковий і практичний інтерес, оскільки вона поєднує академічну традицію з інноваційними освітніми підходами та тісною взаємодією з професійним середовищем [2].

Професійна підготовка магістрів права у Великій Британії вирізняється високим рівнем практичної спрямованості. У навчальний процес активно впроваджуються кейс-методи, моделювання судових процесів (moot courts), аналіз судової практики, робота з реальними юридичними документами [1].

Важливу роль відіграє співпраця університетів із юридичними фірмами, судами та професійними асоціаціями. Студенти мають можливість проходити стажування, брати участь у клінічній юридичній освіті (law clinics), що сприяє формуванню практичних умінь і професійної етики [2].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемі професійної підготовки магістрів права у системі вищої освіти Великої Британії присвятили свої праці такі науковці: С. Бабій, В. Геращенко, В. Кадала, Т. Кристопчук, Л. Миськів, О. Радутний, С. Сисоєва, О. Суцяга тощо.

Метою статті є аналіз особливостей професійної підготовки магістрів права у системі вищої освіти Великої Британії та визначення можливостей використання цього досвіду в умовах реформування правничої освіти в Україні.

Виклад основного матеріалу. Однією з ключових характеристик сучасної підготовки магістрів права у системі вищої освіти Великої Британії є виражена практико-орієнтована спрямованість. Магістерські програми (LLM), особливо орієнтовані професійну кваліфікацію, дедалі більше інтегрують елементи реальної юридичної практики, що забезпечує формування в студентів як теоретичних знань, а й прикладних професійних компетенцій [4].

В умовах реформування системи доступу до юридичної професії та впровадження Solicitors Qualifying Examination (SQE) магістерські програми адаптувалися до вимог оцінки практичних навичок. Університети розробляють спеціалізовані LLM-програми, які поєднують академічне навчання з підготовкою до SQE та розвитком практичних умінь, включаючи юридичний лист, аналіз справ, складання процесуальних документів, проведення інтерв'ю з клієнтами та адвокатську мову. Такі програми орієнтовані на формування «готовності до практики» (practice readiness) випускників [1].

Важливим компонентом практико-орієнтованої підготовки є розвиток клінічної юридичної освіти (law clinics). Юридичні клініки при університетах надають студентам можливість працювати з реальними клієнтами під керівництвом кваліфікованих юристів та викладачів. Це сприяє формуванню професійної відповідальності, етичних установок, а також практичних навичок консультування, підготовки правових висновків та ведення справ. Клінічна модель сприймається як ефективний інструмент інтеграції теорії та практики у підготовці магістрів права [3].

Широко застосовуються активні методи навчання, включаючи моделювання судових процесів (moot courts), рольові ігри, аналіз кейсів та роботу з автентичними юридичними матеріалами. Ці методи спрямовані на розвиток професійного мислення, здатність приймати обґрунтовані рішення в умовах правової невизначеності та ефективно застосовувати норми права у практичних ситуаціях. Особливого значення надається формуванню комунікативних і процесуальних навичок, необхідних для успішної професійної діяльності.

Крім того, практико-орієнтований характер підготовки посилюється за рахунок інституційної співпраці університетів із юридичними фірмами, судами

та професійними організаціями. В рамках такої взаємодії студенти отримують можливість проходження стажувань та накопичення кваліфікаційного практичного досвіду (Qualifying Work Experience), що сприяє більш плавному переходу від академічного навчання до професійної діяльності [5].

Практико-орієнтована модель підготовки магістрів права у Великій Британії забезпечує інтеграцію академічної та професійної складових освіти, формуючи у випускників комплекс прикладних компетенцій, що відповідають сучасним вимогам ринку юридичних послуг та професійних стандартів. Цей досвід становить значний інтерес для модернізації системи юридичної освіти в інших країнах, включаючи Україну.

Сучасна система підготовки магістрів права у Великій Британії розвивається в умовах глибинних інституційних, технологічних та регуляторних змін. Одним із ключових факторів трансформації є реформа системи допуску до юридичної професії, пов'язана з впровадженням Solicitors Qualifying Examination (SQE), яка замінила традиційну модель Legal Practice Course та training contract. Нова модель посилила компетентнісну орієнтацію юридичної освіти та акцентувала увагу на практичних результатах навчання та підтвердження професійної готовності випускників.

Істотний вплив на розвиток підготовки магістрів права надає цифровізація юридичної освіти та практики. Широке впровадження legal tech, використання штучного інтелекту, цифрових правових баз даних та онлайн-платформ трансформують як зміст навчальних програм, так і методи навчання. В умовах швидкого розвитку LawTech-сектору у Великій Британії магістерські програми все частіше включають дисципліни, пов'язані з правовими аспектами цифрової економіки, захистом даних, кіберправом та автоматизацією юридичних процесів [7].

Ще однією істотною тенденцією є інтернаціоналізація магістерської підготовки. Велика Британія зберігає статус одного із провідних світових центрів юридичної освіти, залучаючи значну кількість іноземних студентів. Це сприяє розвитку порівняльно-правових досліджень, розширенню англійських програм та інтеграції міжнародних стандартів юридичної підготовки, що підвищує глобальну мобільність випускників.

Також посилюється орієнтація на безперервний професійний розвиток та формування культури життя тривалого навчання.

Регуляторні органи наголошують на необхідності постійного оновлення знань та компетенцій протягом усієї професійної кар'єри, що відображається у структурі магістерських програм та у вимогах до подальшого підвищення кваліфікації практикуючих юристів.

Загалом сучасні тенденції розвитку підготовки магістрів права у Великій Британії характеризуються посиленням компетентнісного та практико-орієнтованого підходів, активною цифровою трансформацією, інтернаціоналізацією та підвищенням ролі професійних стандартів. Ці процеси формують модель

юридичної освіти, орієнтовану на гнучкість, адаптивність та відповідність динамічним вимогам сучасного ринку юридичних послуг [6].

Досвід системи підготовки магістрів права у Великій Британії є цінним орієнтиром для реформування правової освіти в Україні в контексті євроінтеграційних процесів, модернізації вищої освіти та підвищення якості підготовки юридичних кадрів. Адаптація окремих елементів британської моделі може сприяти підвищенню практичної спрямованості, конкурентоспроможності та відповідності української правничої освіти сучасним вимогам ринку праці [4].

Однією з ключових можливостей є впровадження компетентнісно орієнтованого підходу до підготовки магістрів права. У британській моделі акцент робиться не лише на засвоєнні теоретичних знань, але й на формуванні конкретних професійних умінь і навичок (юридичне письмо, аналіз судової практики, консультування клієнтів, підготовка процесуальних документів). Для України це означає доцільність перегляду освітніх програм з метою чіткішого визначення результатів навчання, орієнтованих на практичну діяльність юриста.

Важливим напрямом використання британського досвіду є розвиток клінічної юридичної освіти. Юридичні клініки у Великій Британії є інтегрованою складовою освітнього процесу та забезпечують студентам можливість набуття реального практичного досвіду під керівництвом фахівців. Розширення мережі юридичних клінік в українських закладах вищої освіти, їх інституційна підтримка та включення в обов'язкові компоненти освітніх програм сприятимуть формуванню практичних компетентностей і професійної етики майбутніх юристів [3].

Перспективним є також запозичення елементів тіснішої взаємодії між університетами та професійним юридичним середовищем. У британській системі така співпраця реалізується через партнерство з юридичними фірмами, судами та професійними асоціаціями. Для України це може означати інституціоналізацію стажувань, розширення практики залучення практикуючих юристів до викладання та спільну розробку навчальних курсів з урахуванням потреб практики.

Окремої уваги заслуговує цифровізація освіти. Британський досвід використання цифрових правових баз даних, онлайн-платформ, інструментів legal tech та дистанційних форм навчання може бути ефективно адаптований в українських умовах. Це сприятиме підвищенню доступності освіти, розвитку цифрових компетентностей майбутніх юристів та їх готовності працювати в умовах цифрової трансформації правової сфери [1].

Крім того, корисним є досвід інтернаціоналізації правової освіти, що включає розвиток англійських програм, порівняльно-правових курсів та академічної мобільності. Для України це створює можливості інтеграції у європейський та світовий освітній простір, підвищення міжнародної конкурентоспроможності випускників та гармонізації освітніх стандартів із європейськими підходами.

Таким чином, використання досвіду Великої Британії в реформуванні правової освіти в Україні має здійснюватися з урахуванням національного контексту та нормативно-правових особливостей. Водночас адаптація практико-орієнтованих, компетентнісних та інноваційних підходів британської моделі може суттєво сприяти підвищенню якості підготовки магістрів права та наближенню української правової освіти до європейських стандартів.

Висновки. Професійна підготовка магістрів права у системі вищої освіти Великої Британії характеризується гнучкістю, практико-орієнтованістю та тісним зв'язком із професійними стандартами юридичної діяльності. Поєднання академічної підготовки з реальними практичними завданнями забезпечує формування конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно працювати в умовах сучасного правового середовища.

Досвід Великої Британії є цінним для вдосконалення системи підготовки магістрів права в Україні, зокрема в частині розвитку клінічної юридичної освіти, впровадження компетентнісного підходу та посилення міжнародної складової правової освіти.

Література

1. Бабій С. Основні напрями модернізації освіти: тенденції та перспективи. Вища освіта України. 2014. 1. 28-33.
2. Геращенко В. Професійна підготовка викладачів правознавства: проблеми та перспективи. Актуальні питання гуманітарних наук. 2020. 28. Том 1. 215-220.
3. Кадала В.В. Проблеми та перспективи юридичної освіти у XXI столітті. Вища юридична освіта: історичний досвід та перспективи розвитку: матеріали регіон. кругл. Столу (Маріуполь, 22 лютого 2018 р.). Маріуполь, 2018. 112-115.
4. Миськів Л. Стан та перспективи реформування вищої освіти в Європейському Союзі. Український часопис міжнародного права. 2013. 1. 127-130.
5. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика: навчальний посібник / С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук; Київський університет імені Бориса Грінченка. Рівне: Овід, 2012.
6. Радутний О. Юридична освіта та сфера надання правових послуг в контексті штучного інтелекту. Інформація і право. 2019. 2. 40-54.
7. Сутяга О. Практична підготовка магістрів права в університетах Великої Британії. Порівняльна професійна педагогіка. 2025.15(2). 179-188.

References

1. Babiy S. (2014). Osnovni napryamy modernizatsiyi osvity: tendentsiyi ta perspektyvy [Main directions of modernization of education: trends and prospects]. Vyshcha osvita Ukrayiny. 1. 28-33. [in Ukrainian].
2. Herashchenko V. (2020). Profesiyna pidhotovka vykladachiv pravoznavstva: problemy ta perspektyv [Professional training of teachers of law: problems and prospects]. Aktual'ni pytannya humanitarnykh nauk. 28. Tom 1. 215-220. [in Ukrainian].
3. Kadala V.V. (2018). Problemy ta perspektyvy yurydychnoyi osvity u XXI stolitti [Problems and prospects of legal education in the 21st century.]. Vyshcha yurydychna osvita: istorychnyy dosvid ta perspektyvy rozvytku: materialy rehion. kruhl. Stolu (Mariupol', 22 lyutoho 2018 r.). Mariupol', 112-115. [in Ukrainian].

4. Mys'kiv L. (2013). Stan ta perspektyvy reformuvannya vyshchoyi osvity v Yevropeys'komu Soyuzi [State and prospects of reforming higher education in the European Union]. Ukrayins'kyy chasopys mizhnarodnoho prava. 1. 127-130. [in Ukrainian].
5. Osvitni systemy krayin Yevropeys'koho Soyuzu: zahal'na kharakterystyka [Educational systems of the European Union countries: general characteristics]: navchal'nyy posibnyk / S.O. Sysoyeva, T.YE. Krystopchuk; Kyyivs'kyy universytet imeni Borysa Hrinchenka. Rivne: Ovid, 2012. [in Ukrainian].
6. Radutnyy O. (2019). Yurydychna osvita ta sfera nadannya pravovykh posluh v konteksti shtuchoho intelektu [Legal education and the sphere of legal services in the context of artificial intelligence]. Informatsiya i pravo. 2. 40–54. [in Ukrainian].
7. Sutyaha O. (2025). Praktychna pidhotovka mahistriv prava v universytetakh Velykoyi Brytaniyi [Practical training of masters of law in universities of Great Britain]. Porivnyal'na profesiyna pedahohika. 15(2). 179-188. [in Ukrainian].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>